

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 096598 21 Gž

Novi Travnik, 02.06.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sutkinja Mirjane Grubešić, kao predsjednice vijeća, Suade Kahrić i Stane Imamović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.B. iz G.V-U., ..., zastupan po punomoćniku Nedjeljku Ripić, advokatu iz Mostara, protiv tuženog J.P. Elektroprivreda HZ HB Mostar R.J. Gornji Vakuf/Uskoplje, Ul. Fra Anđela Zvizdovića, Gornji Vakuf/Uskoplje, zastupani po zakonskom zastupniku - direktoru, radi uznemiravanja prava vlasništva, vrijednost spora 1.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Bugojnu, broj: 46 0 P 096598 20 P od 10.09.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 02.06.2022. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tužitelja se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Bugojnu, broj: 46 0 P 096598 20 P od 10.09.2021. godine.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 450,00 KM, kao neosnovan.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

Tuženi je dužan na ime korištenja zemljišta-rente platiti tužitelju iznos od 2.400,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, pa do isplate, te je dužan tuženi plaćati tužitelju naknadu za korištenje renta zemljišta u mjesečnom iznosu od 300,00 KM počev od 01.01.2021. godine, pa u buduću, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja.

Nalaže se tuženom da ukloni novi stub dalekovoda postavljen na dijelu na nekretnine tužitelja označenoj kao k.č.br. 1859/3 (900/3 ...) zvana kamenica, oranica i bašta ukupne površine 993 metra kvadrata (na skici lica mjesta vještaka označena zelenom bojom), a koji su stubovi postavljeni na međašnoj liniji između parcela tužitelja i parcele označene kao k.č.br. 899 sve k.o. ..., kao neosnovan.

Svaka stranka snosi svoje troškove.

Protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava, povrede odredaba Zakona o parničnom postupku i odluke o troškovima postupka, sa prijedlogom ovom sudu da žalbu usvoji, pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu

na ponovni postupak ili da istu preinači na način da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev tužitelja. U žalbi obrazlaže da je nesporna činjenica da su na parceli tužitelja označenoj kao k.č.br. 1859/3 (900/3), sagrađeni metalni stub električne energije, kao i betonski stub električne energije, tako što je betonski stup postavljen na samoj međi parcela koje su vlasništvo tužitelja i trgovine Bingo. Nadalje, ističe da je željezni stub sagrađen 1971. godine što je vidljivo iz rješenja-urbanističke saglasnosti od 18.05.1971. godine i građevinske dozvole od 09.04.1978. godine. Međutim, nema upotrebne dozvole, niti rješenja o eksproprijaciji zemljišta za navedenu parcelu. Nadalje, ističe da nije dokazano da je data suglasnost za izgradnju metalnog stuba od strane današnjeg vlasnika, a tuženi nije provodio dokaze kojim se utvrđuje pravo služnosti na parceli tužitelja. Ističe da je tužitelj postao vlasnik navedene nekretnine od 2006. godine koju mu je darovao njego otac i tu je zatekao metalni stub na predmetnoj parceli zbog čega traži naknadu-rentu od tuženog za korištenje njegove parcele, a po ustaljenoj praksi i prema Odluci Općine Gornji Vakuf/Uskoplje mjesečna naknada iznosi 300,00 KM. Nadalje, navodi da se betonski stub električne energije nalazi u betonskoj pozidi koja čini međašnu liniju između parcela tužitelja i trgovine Bingo i to je utvrđeno i uviđajem na lice mjesta i iskazom vještaka Ruže Pilić. Smatra da je pobijana presuda rezultata pogrešne primjene materijalnog prava zbog čega predlaže kao u uvodu žalbe i postavlja zahtjev za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 450,00 KM.

U odgovoru na žalbu tužena ističe da je žalba neosnovana a prvostepena presuda pravilan i zakonita zbog čega predlaže ovom sudu da istu odbije kao neosnovanu a prvostepenu presudu kao pravilnu i zakonitu potvrdi. Navodi da je predmetni elektro stub postavljen, odnosno izgrađen prije 40 godina, a tužitelja je postao vlasnik i ušao u posjed zemljišne parcele 2006. godine. Nadalje ističe da nisu osnovani žalbeni navodi koji se odnose na drugi postavljeni stub u betonskoj podzidi jer je vještak geometar potvrdila u svom nalazu sa skicom da se elektro stub nalazi na parceli kp.br. 899 k.o. ... a čiji je vlasnik tuženi Bingo d.o.o. Tuzla sa dijelom 1/1 i u toku postupka predočila dokaze o urbanističkoj, građevinskoj i upotrebnoj dozvoli temeljem kojih je postavljen elektro stub na navedenim parcelama k.o. Podgrađe.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci odluke iz slijedećih razloga:

Žalba je neosnovana.

Predmet tužbenog zahtjeva je konačno opredijeljen na glavnoj raspravi 20.08.2021. godine kojim tužitelj od suda traži da obaveže tuženog na isplatu iznosa od 2.400,00 KM sa zakonskom zateznom kamatama počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate, te je dužan tuženi plaćati tužitelju naknadu za korištenje zemljišta, rentu, u mjesečnom iznosu od 300,00 KM počev od 01.01.2021. godine pa u buduću, te da naloži tuženom da ukloni novi stub dalekovoda postavljen na dijelu na nekretnine tužitelja označene kao k.č.br. 1859/3 (900/3 ...) zvana kamenica, oranica i bašta ukupne površine 993 metra kvadrata (na skici lica mjesta vještaka označena zelenom bojom), a koji su stubovi postavljeni na međašnoj liniji između parcela tužitelja i parcele označene kao k.č.br. 899 sve k.o.

Prema članu 72. Zakona o električnoj energiji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/2013) propisana je izgradnja, korištenje i održavanje elektroenergetskih objekata. Elektroenergetski objekti, uređaji, vodovi i postrojenja elektroenergetskih subjekata, fizičkih lica i kupaca se grade, koriste i održavaju u skladu sa važećim propisima, standardima i tehničkim normativima, koji se odnose na tu vrstu objekta, kao i propisima kojima su utvrđeni uslovi u pogledu zaštite životne sredine i ne smije ugrožavati sigurnost ljudi i imovine. Prema članu 73. istog zakona je propisano rješavanje imovinsko pravnih odnosa i u stavu 1. je navedeno da prije početka izgradnje elektroenergetskih objekata investitor je dužan riješiti imovinsko pravne odnose, a u stavu 3. elektroenergetski subjekt (tuženi) koji obavlja svoju djelatnost, kao javnu uslugu, ima pravno svoje instalacije postavljati u javne površine kao i u putnom pojasu putne infrastrukture bez naknade u skladu sa važećim tehničkim i drugim propisima, uz obavezi pribavljanja saglasnosti od institucija nadležnih za upravljanja javnim površinama.

U toku postupka prvostepeni sud je proveo dokaze čitanjem i uvidom u z.k.ul.br. 447 k.o., Pl.br. KKKU 249, fotodokumentaciju, rješenje od 26.02.2019. godine, odobrenje za građenje od 27.05.2019. godine, rješenje od 07.08.2019. godine, rješenje od 18.05.1971. godine, rješenje od 05.04.1978. godine i kopiju plana, saslušao tužitelja kao parničnu stranku i zakonskog zastupnika tužene Bošnjak Nikolu, te provedeno vještačenje po vještaku geometru Ruži Pilić i obavljen uviđaj na licu mjesta.

Pravilno je prvostepeni sud iz činjeničnog utvrđenja cijenio da je nesporno da se željezni stub dalekovoda nalazi na parceli tužitelja, ispred njegove kuće, te da je taj elektrostub bio i 2007. godine kada je tužitelj počeo praviti svoju kuću, a drugi sporni betonski stub se nalazi u betonskoj podzidi sa žičanom ogradom koja dijeli parcelu tužitelja od susjedne parcele u vlasništvu PC Bingo i isti je postavljen 2019. godine. Tužitelj traži izmještanje ovog stuba i naknadu za korištenje zemljišta i štetu koju mu tuženi pričinjava u održavanju dalekovoda na željeznom stubu.

Nadalje, pravilno prvostepeni sud iz činjeničnog utvrđenja cijeni da je među parničnim strankama sporno na koji način su postavljeni navedeni električni stubovi, te da li je osnovan tužbeni zahtjev tužitelja za naknadu za korištenje zemljišta i štete za željezni stub, odnosno da li je zastario zahtjev za naknadu u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, te da li se sporni betonski stub nalazi u parceli PC Bingo ili u parceli tužitelja. Suprotno prigovoru iz žalbe, pravilno prvostepeni sud obrazlaže da je iz provedenog dokaza, uvida u rješenje o odobrenju za građenje skupštine opštine Gornji Vakuf, broj: 03/9-361-44/78 od 05.04.1978. godine, utvrdio da je raniji pravni subjekt elektro Bugojno dobilo rješenje i odobrenje za gradnju, kao i urbanističku saglasnost 18.05.1971. godine za gradnju dalekovoda 20kwTS Čipuljić-ers Gornji Vakuf i načelnu saglasnost za gradnju 10.05.1971. godine, uz dalje pravilno obrazloženje da je na osnovu provedenog postupka i dobivenih saglasnosti i postavljen ovaj željezni stub za dalekovod na k.č.br. 1859/3, odnosno k.p.br. 900/3, kako je to prikazano na skici lica mjesta, a što je u to vrijeme bilo sve industrijska zona, kako je to u svom iskazu naveo zakonski zastupnik tužene.

Dakle, suprotno prigovoru iz žalbe, pravilno prvostepeni sud cijeni uz pravilno obrazloženje da nisu tačne tvrdnje tužitelja da je navedeni željezni stub za dalekovod postavljen bez prethodno provedenog Upravnog postupka, jer je ovaj željezni stub postavljen u skladu sa navedenim zakonskim odredbama.

Nadalje, pravilno prvostepeni sud obrazlaže da zahtjev za naknadu za ovaj stub u smislu člana 73. stav 2. Zakona o električnoj energiji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/2013) na objekte čiji su imovinsko pravni odnosi uređeni u skladu sa stavom 1. ovog člana, elektroenergetski subjekt nije dužan plaćati posebne naknade osim naknade za koncesiju i naknadu utvrđenim drugim zakonom, a u slučaju nastanka štetnog događaja dužan je učinjenu štetu nadoknaditi, uz pravilnu primjenu odredbi iz člana 123. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, jer u toku postupka nije dokazao da mu je tuženi pričinio štetu na njegovoj nekretnini korištenjem iste, radi postavljanja ovoga željeznog stuba, pa je s toga prvostepeni sud odbio tužitelja sa tužbenim zahtjevom kao neosnovanim u smislu člana 154. i člana 155. Zakona o obligacionim odnosima.

Dakle, po ocjeni ovog suda pravilno je prvostepeni sud na ovaj dio tužbenog zahtjeva primijenio odredbe iz člana 123. stav 1. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH (pravila o teretu dokazivanja).

Naime, odredbama člana 123. stav 1. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, određeno je da je svaka stranka dužna dokazati činjenice na kojima zasniva svoj zahtjev, članom 125. stav 1., 3. i 4. istog zakona da ne treba dokazivati činjenice koje je stranka priznala pred sudom tokom parnice, činjenice čije postojanje zakon pretpostavlja, te činjenice koje su općepoznate, a članom 126. istog zakona da ako sud na osnovu ocjene izvedenih dokaza ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju te činjenice zaključit će primjenom pravila o teretu dokazivanja.

Činjenicu da tužitelj ima pravo na isplatu za korištenje zemljišta, rentu platiti iznos od 2.400,00 KM, kao i buduću rentu u mjesečnom iznosu od 300,00 KM tokom postupka tuženi nije priznao, postojanje iste zakon ne pretpostavlja, a ne radi se ni o općepoznatoj činjenici (u kojim okolnostima ne postoji obaveza dokazivanja), pa ju je trebalo dokazivati pred sudom. Kako tužitelj na te okolnosti nije izvodio relevantne dokaze (vještačenje po vještaku poljoprivredne struke) pravilno je prvostepeni sud odlučio kada je odbio zahtjev tužitelja i u tom dijelu sa čime je u cijelosti saglasan i ovaj sud.

Naime, pravilno prvostepeni sud obrazlaže da je tužitelj kad je saslušavan kao parnična stranka se nije izjasnio koji vidi štete trpi ili je pretrpio zbog postavljenog stuba dalekovoda, ili mu je nanio štetu na njegovo nekretnini tuženi, nego je navedeni iznos postavio paušalno, ne dokazujući ni štetu ni način na koji je utvrdio visinu mjesečne rente u visini 300,00 KM za postavljanje ovoga stuba. Osim toga, tužitelja je dužan prema članu 74. i 75., navedenog zakona omogućiti tuženom pristup elektro energetskom stubu do njegove nekretnine, te ukoliko mu isti pričinio štetu dužan je istu nadoknaditi, međutim tužitelj nije dokaza u čemu se ogleda njegova šteta, zbog čega je i po ocjeni ovoga suda pravilna odluka prvostepenog sud kada je u ovom dijelu odbio tužitelja sa tužbenim zahtjevom.

Nadalje, pravilno je prvostepeni sud cijenio kao neosnovan prigovor tuženog da je dosjelošću stekao pravo vlasništva u smislu člana 58. Zakona o stvarnim pravima na djelu zemljišta k.p.br. 900/3 na kojem je postavljen sporni željezni dalekovodni stub, uz pravilno obrazloženje da se dosjelošć ne može steći na dijelu zemljišta, jer je tuženi postavljanje stuba na navedenoj nekretnini, odlukom kojom mu je dozvoljena gradnja

istog stekao zakonsku služnost na parceli tužitelja kao poslužnoj nekretnini u smislu člana 199. Zakona o stvarnim pravima.

Prvostepeni sud, suprotno prigovoru iz žalbe tužitelja, pravilno obrazlaže da iz provedenih dokaza je utvrdio da sporni elektro betonski stub koji je na skici lica mjesta označen crvenom bojom i nalazi se u betonskoj cokli sa ogradom, jer je vještak geometar u svom nalazu naveo da se navedeni stub prema planovima katastarskog operata nalazi na parceli k.p.br. 899 k.o. Podgrađe, na kojoj je kao posjednik upisan Bingo d.o.o. Tuzla sa 1/1 dijela. Ovo iz razloga što je vještak u nalazu naveo da je ranije 1999. godine vođen postupak uređenja međa pred Općinskim sudom Bugojno u predmetu, broj: R - 150/99 u kojem je uređivana međe između k.p.br. 900 u posjedu tužitelja i k.p.br. 899 u posjedu R.S. u kojem postupku je prema dogovoru stranaka uređena međa kako je naznačeno na skici lica mjesta plavom bojom, iako je ista i sada prema planovima katastarskog operata nije pravolinijska nego je izlomljena, kako je to prikazano crnom bojom na skici lica mjesta, jer ni jedna od stranaka nije podnijela zahtjev za provođenje ove naredbe u katastarskom operatu, uz dalje obrazloženje da je i pored ove navedene činjenice iz rješenja općine Gornji Vakuf, broj: 06/6-26-126/19 od 26.02.2019. godine, kao i saslušanjem zakonskog zastupnika tužene, pravilno je prvostepeni sud utvrdio da je navedeni stub postavljen nakon provedenog upravnog postupka i dobivenih saglasnosti za gradnju istoga.

Dakle, suprotno prigovoru iz žalbe, pravilno prvostepeni sud se poziva na odredbe iz člana 156. stav 3. i stav 4. Zakona o obligacionim odnosima kojim je propisano da ako šteta nastane u obavljanu opće korisne djelatnosti za koju je dobio dozvolu nadležnog organa, može se zahtijevati samo naknada štete koja prelazi normalne granice, a u stavu 4., u tom slučaju se može zahtijevati poduzimanje društveno opravdanih mjera za sprečavanje nastupanja štete ili za njeno smanjenje, što znači ne može se tražiti uklanjanje elektro-energetsko postrojenja izgrađenog u skladu sa građevinskom dozvolom, ako ono nije izvor opasnosti od nastanka štete (ovakav stav je zauzeo i Vrhovni sud Federacije BiH u presudi, broj: 33 0 P 057385 19 Rev od 07.05.2019. godine).

Odluka je obrazložena prema standardima iz člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH i članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ovaj sud shodno odredbi iz člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH odbio zahtjev punomoćnika tužitelja za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 450,00 KM, kao neosnovan iz razloga što isti nije uspio sa žalbom.

Ostale žalbene navode ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH.

Kako ne stoje žalbeni razlozi a ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, temeljem odredbi 226. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, žalbu je valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu.

Predsjednica vijeća
Mirjana Grubešić

